

VII Simposi: Llengua, educació i immigració
Convivència intercultural i educació antiracista
Girona, 18 i 19 de novembre de 2010

**UNA APROXIMACIÓ A L'ATENCIÓ
EDUCATIVA
A L'ALUMNAT NOUvingut
DES D'UNA PERSPECTIVA
INTERCULTURAL.**

M.Dolors Sans
msans1@xtec.cat

UNA APROXIMACIÓ A L'ATENCIÓ EDUCATIVA A L'ALUMNAT NOUINGUT DES D'UNA PERSPECTIVA INTERCULTURAL.

- Dades del nombre d'alumnat atès a les aules d'acollida de la ciutat dels cursos 2006-2007 al 2009-2010.
- Creences, actituds i expectatives del professorat en relació a l'alumnat nouvingut i la seva atenció.
- Un possible punt de partença (Anàlisi DAFO)
- Punts forts i punts febles de les AA dels centres educatius (a partir de les tutores de les AA).

OBJECTIU 1-

Recollir i organitzar les dades d'escolarització d'alumnes nouvinguts dels centres públics i privats concertats de la ciutat, dels 6 als 12 anys dels cursos escolars 2006-2010.

QUADRE DE L'EVOLUCIÓ DE L'ALUMNAT NOUvingut A LA CIUTAT EN EP I ES

CENTRES/ CURSOS	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	TOTAL
EP ESC. IP	06 CI 16 AA 22 total	08 CI 19 AA 27 total	13 CI 10 AA 23 total	04 CI 22 AA 26 total	31 CI 67 AA 98 total
EP ESC. PF	17 CI 23 AA 43 total	07 CI 24 AA 31 total	02 CI 18 AA 20 total	02 CI 13 AA 15 total	28 CI 78 AA 106 total
EP Col.legi CC	04 CI 14 AA 18 total	03 CI 10 AA 13 total	04 CI 14 AA 18 total	04 CI 14 AA 18 total	15 CI 52 AA 67 total
ES INS. TP	15 AA	21 AA	15 AA	20 AA	71 AA
ES Col.legi LS	21 AA	23 AA	15 AA	12 AA	71 AA

NOMBRE D'ALUMNAT ATÈS A LES AA dels centres de la ciutat

(Dades de març de 2010)

- Escola IP 24 alumnes
- Escola PF 16 alumnes
- Col·legi CC 19 alumnes

- Institut TP 17 alumnes

- Col·legi LS 13 alumnes

PERCENTAGE D'ALUMNAT D' A.A. RESPECTE DEL TOTAL EN EP (educació primària) I ES (educació secundària)

		2006-07	2007-08	2008-09	2009-10
EP	IP	203 10,83%	214 12,61%	223 10,31%	233 11,15%
EP	PF	246 16,26%	265 11,69%	278 7,19%	298 5,03%
EP	CC	411 4,37%	426 3,05%	446 4,03%	441 4,08%
ES	TP	313 4,79%	324 6,48%	355 4,22%	323 6,19%
ES	LS	360 5,83%	350 6,57%	351 4,27%	345 3,47%

Dades de l'informe "Educació a la nostra ciutat i immigració"

Març 2010

	Total Alumnes	nee A+B+C	Estrangers
Esc PF 2 línies EI i EP	440	30% (132)	40% (180)
Esc MIP 2 línies EI i EP	347	45% (157)	43% (150)
Esc Ar 3 grups d'EI	51	39% (20)	49% (25)
Col·legi CC 3 línies EI i EP	667	27,5% (184)	18% (122)

Col·legi LS 3 línies d'ESO	354	10% (36)	10% (38)
Ins TP 3 línies d'ESO	326	12,5% (41)	35% (116)

Objectiu 2-

Conèixer la percepció dels docents, les seves actituds, creences i expectatives en relació als alumnes nous.

QÜESTIONS bàsiques TRACTADES:

- Funció de l'escola com a element integrador de l'alumnat nouvingut a la nostra societat.
- Rol del professorat en la convivència i la integració de l'alumnat nouvingut.
- El grup-classe i la seva composició com a element enriquidor en la integració de l'alumnat nouvingut.
- Els resultats acadèmics (èxit/fracàs) de l'alumnat nouvingut.

Components: Enquesta

- Marge error + / - 5 %
- Marge confiança 95 %

Nombre de docents: 210

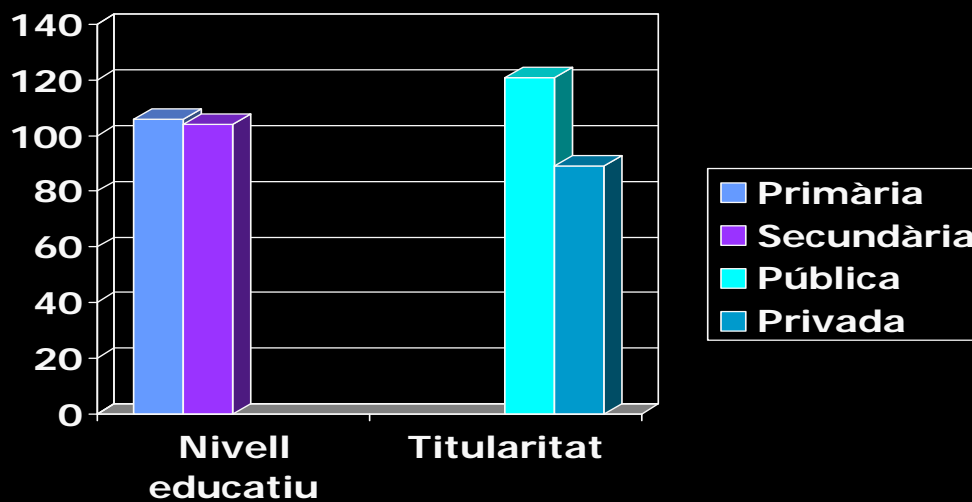
Nombre de respostes: 131

Participació: 62,38 %

Composició demogràfica:

Total: 210 persones

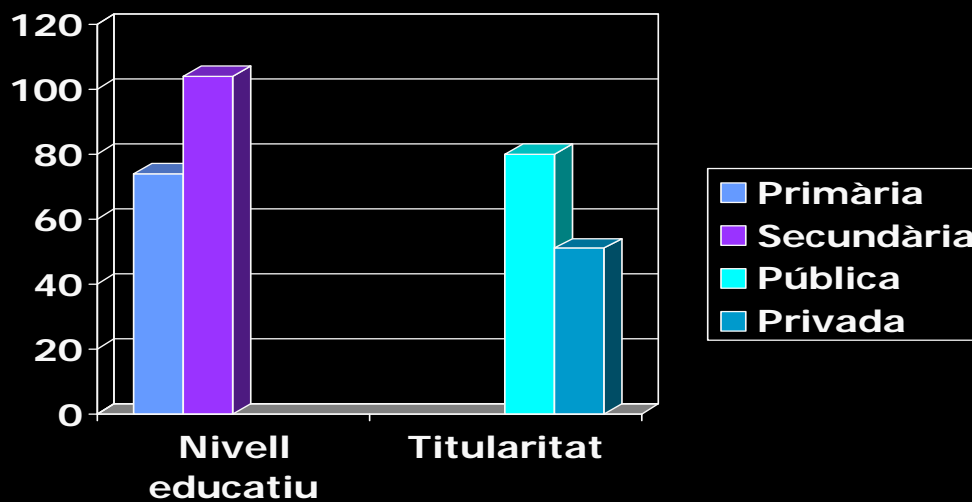
- Primària: 106 (50,5 %)
- Secundària: 104 (49,5 %)
- Pública: 121 (57,7 %)
- Privada: 89 (42,3 %)

Participació:

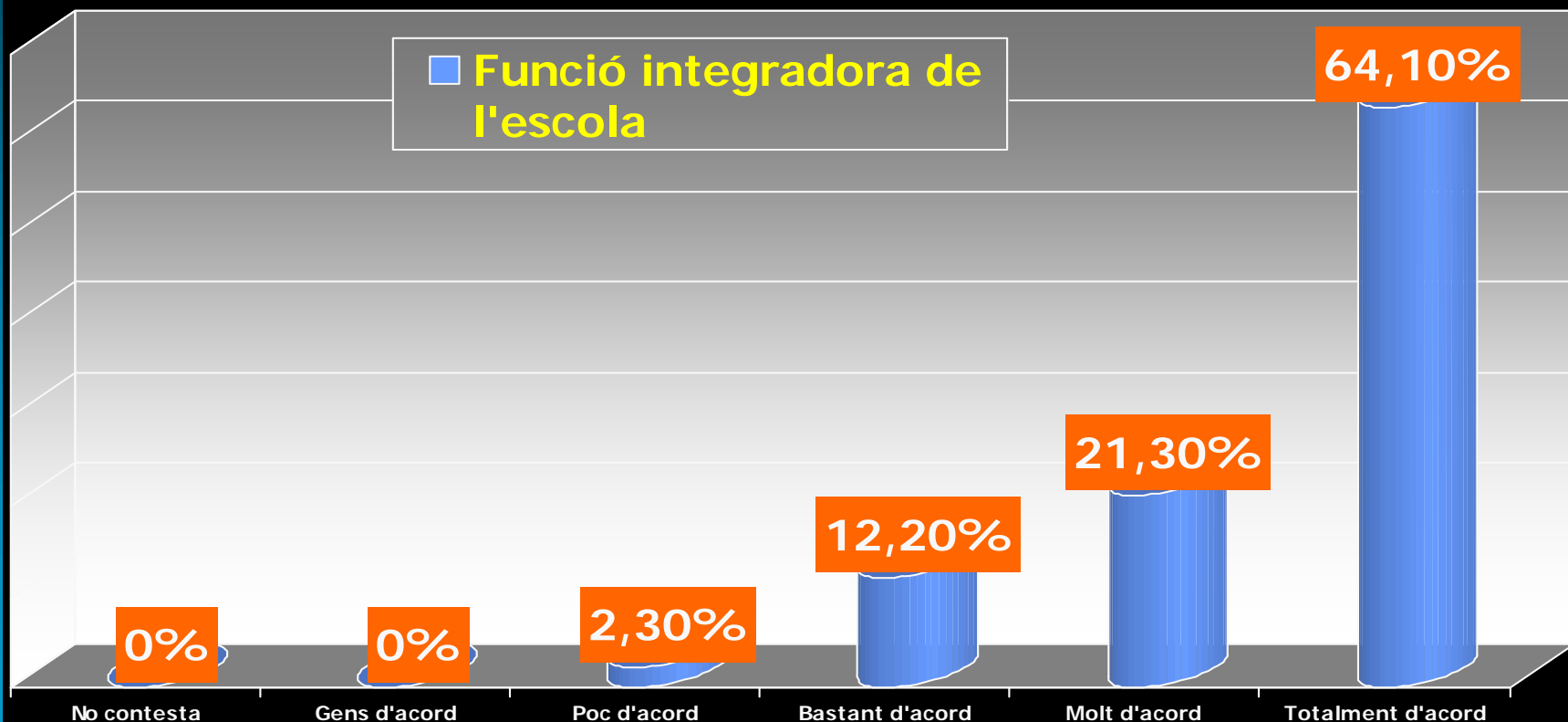
Total: 131 persones (62,38 %)

- Primària: 74 (69,8 %)
- Secundària: 104 (100 %)
- Pública: 80 (66,1 %)
- Privada: 51 (57,3 %)

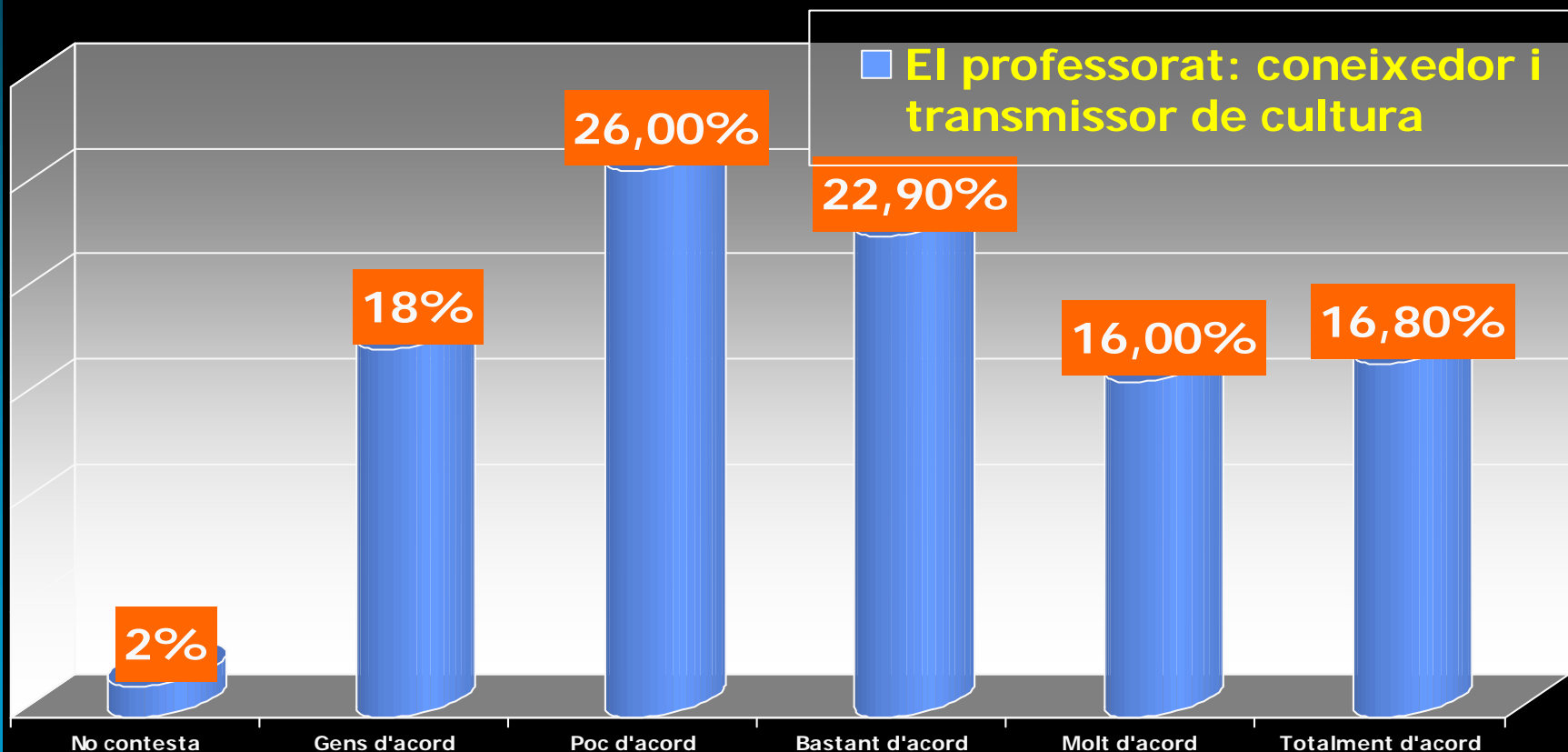
Anàlisi de l'enquesta:

1. La funció de l'escola és, sobretot, integrar l'alumne nouvingut a la "nostra" escola i societat

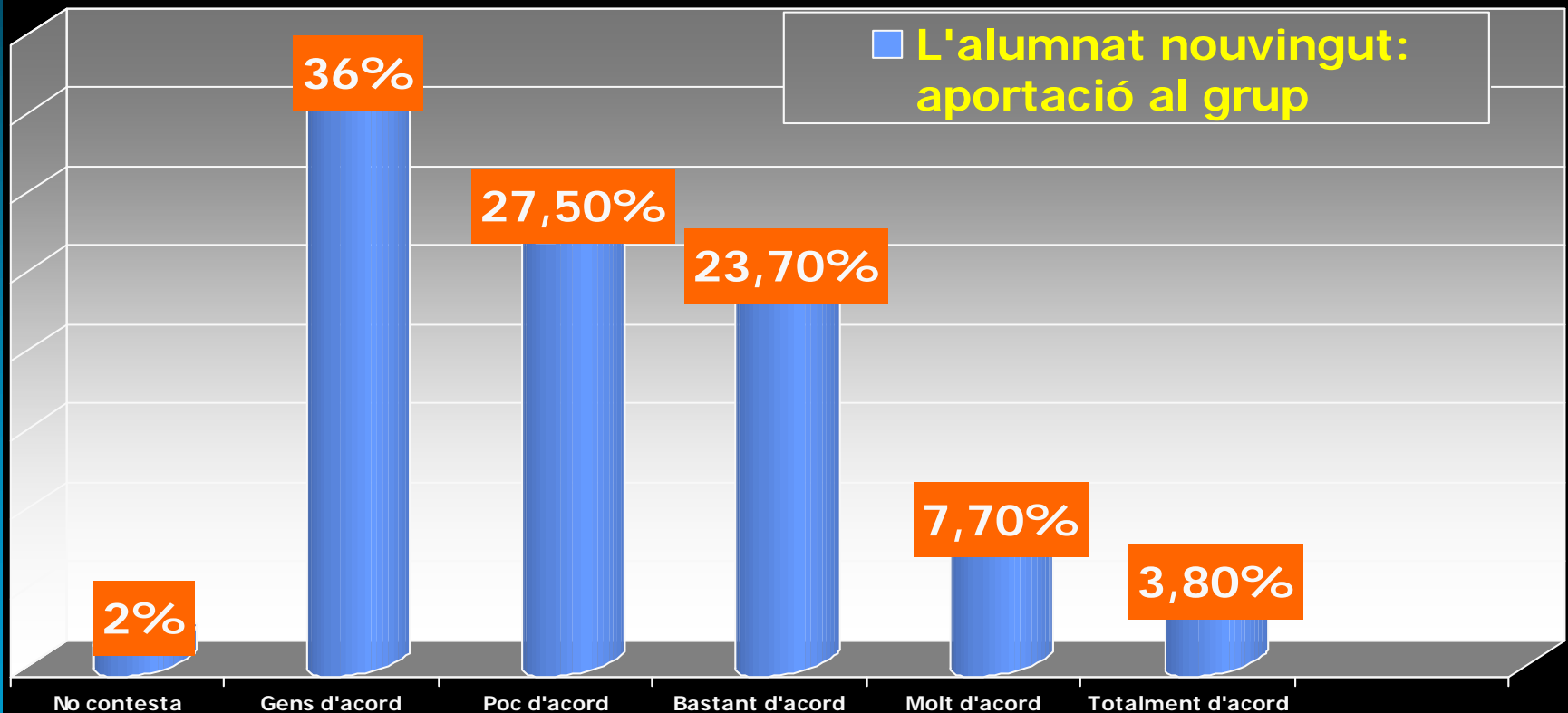
Anàlisi de l'enquesta:

2. El professorat només ha de conèixer i transmetre la cultura del "nostre" país

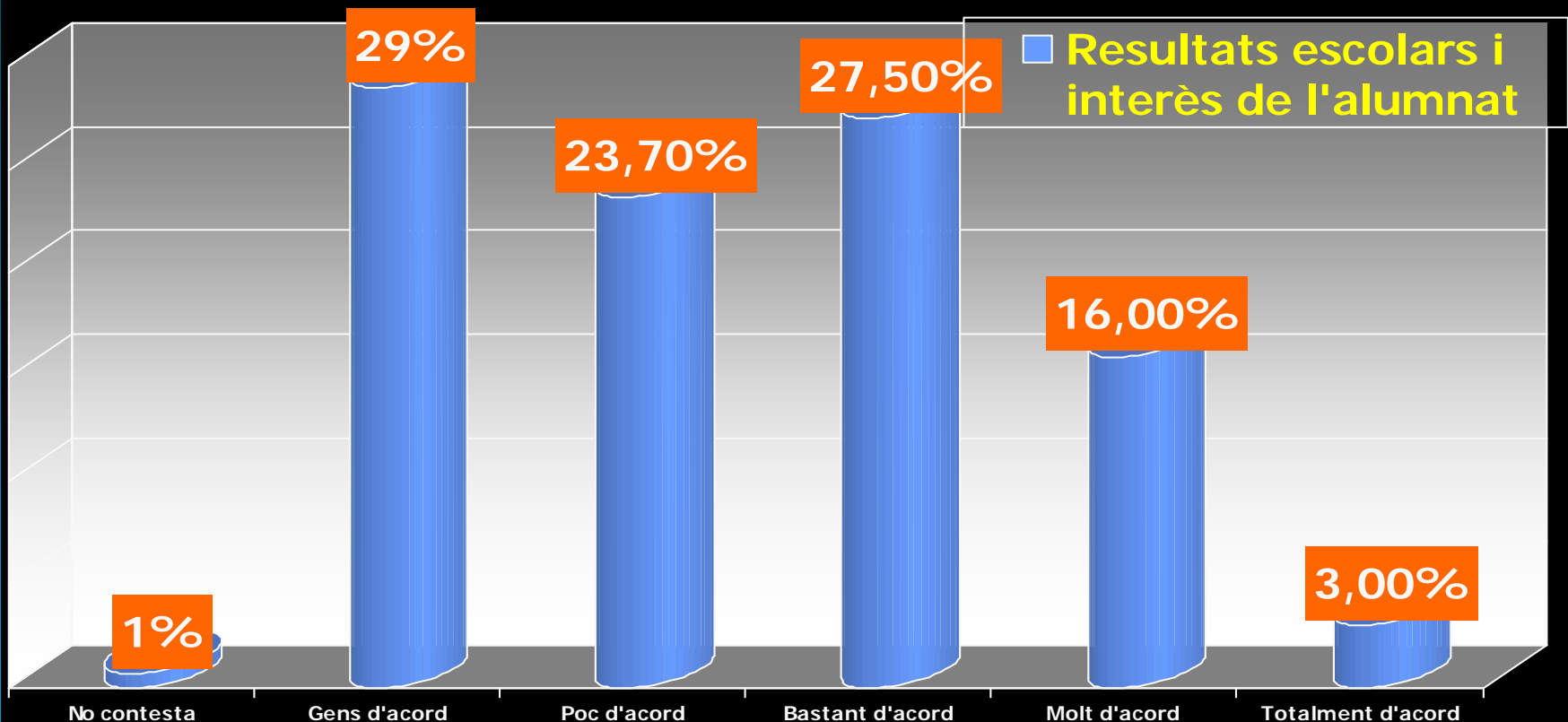
Anàlisi de l'enquesta:

3. Tenir a classe alumnat nouvingut NO aporta elements positius nous al grup

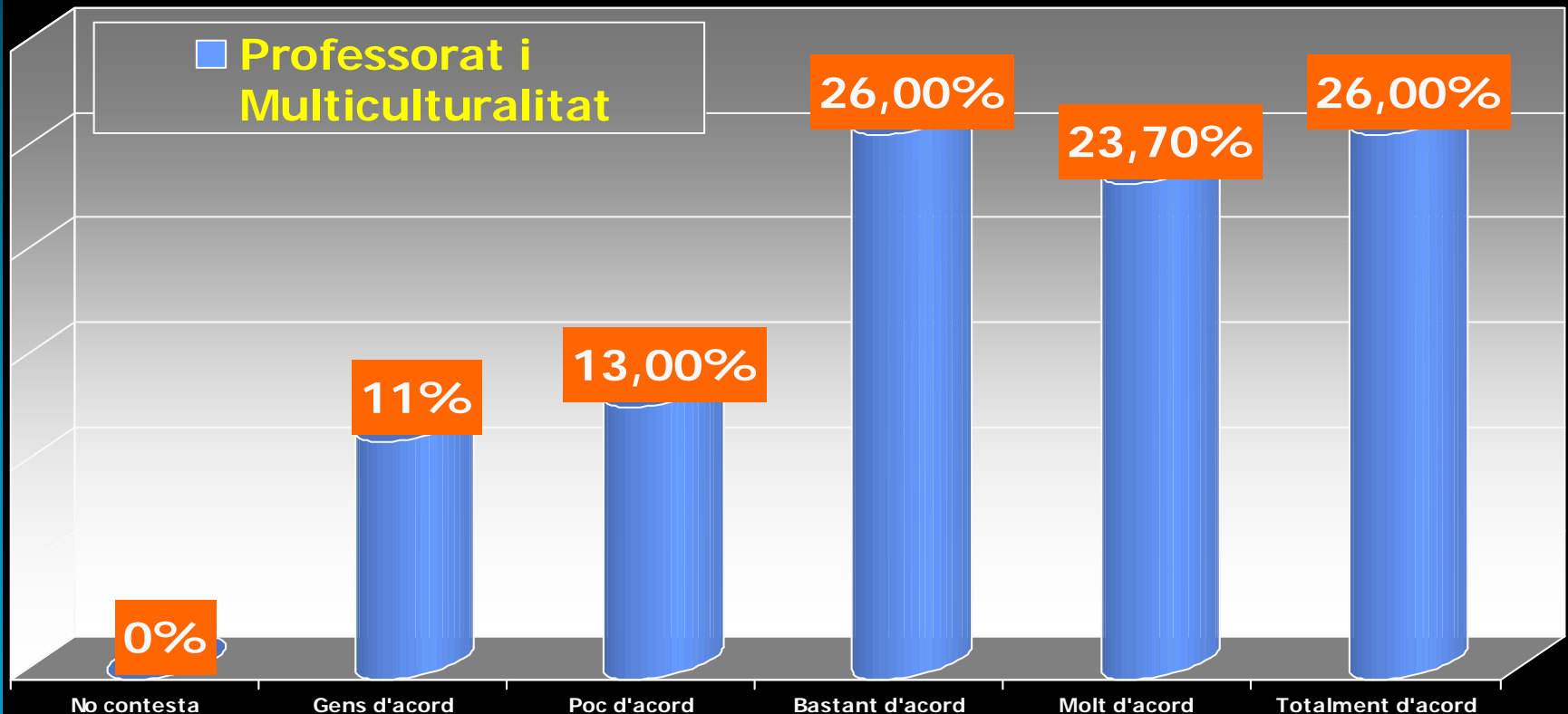
Anàlisi de l'enquesta:

4. L'escàs èxit acadèmic de l'alumnat nouvingut és produït perquè no tenen interès per aprendre

Anàlisi de l'enquesta:

5. Tot el professorat s'ha de preparar per atendre classes multiculturals

Conclusions:

- L'escola és considerada com la institució òptima i adient per a la integració de l'alumnat nouvingut a la nostra societat.
- El professorat de les nostres escoles, entre altres tasques, té la funció de conèixer i transmetre la cultura del nostre país.
- Més del 50% del professorat enquestat considera que l'alumnat nouvingut és un factor de referència en l'aportació d'elements positius i significatius al grup-classe
- Més de la meitat del professorat manté la creença que l'escàs èxit escolar de l'alumnat nouvingut no és conseqüència de la manca d'interès.
- Finalment, un 75% considera que tot el professorat ha de preparar-se per atendre les classes multiculturals.

Un possible punt de partença:

L'elaboració de l'anàlisi DAFO del centre a partir de la pràctica reflexiva

Anàlisi DAFO

Es tracta d'una de les escoles de la ciutat d' EI i EP de dues línies.

El nombre total d'alumnes al centre és de 427 (136 a EI i 291 a EP).

El percentatge d'alumnat estranger i grups minoritaris (ètnia gitana) és del 40%

- **Debilitats**

- Absentisme d'alguns alumnes.
- Mobilitat de l'alumnat (incrementada amb la crisi econòmica que pateixen les famílies més desfavorides)
- Poca implicació de determinades famílies en la vida escolar dels seus fills.
- Prejudicis i actituds negatives envers l'alumnat immigrant.
- Insuficiència d'alguns espais (manca de gimnàs propi).
- Dificultats de coordinació per l'horari i jornada del professorat (1/2, 1/3 de jornada)

Anàlisi DAFO

Es tracta d'una de les escoles de la ciutat d' EI i EP de dues línies.

El nombre total d'alumnes al centre és de 427 (136 a EI i 291 a EP).

El percentatge d'alumnat estranger i grups minoritaris (ètnia gitana) és del 40%

- **Amenaces**

- Matrícula viva: incorporació d'alumnat nouvingut en qualsevol moment del curs escolar.
- Elevat nombre d'alumnes procedents de famílies amb baix nivell socioeconòmic i cultural.
- Poc valor als estudis, manca d'hàbits i poques normes familiars.
- Desestructuració familiar creixent.
- Racisme subjacent entre diferents cultures (p.e. musulmana, gitana)

Anàlisi DAFO

Es tracta d'una de les escoles de la ciutat d' EI i EP de dues línies.

El nombre total d'alumnes al centre és de 427 (136 a EI i 291 a EP).

El percentatge d'alumnat estranger i grups minoritaris (ètnia gitana) és del 40%

- **Fortaleses**

- Disposar d'una aula d'acollida per atendre les primeres necessitats dels alumnes que s'incorporen al centre procedents d'altres països i/o cultures.
- Disposar d'un pla d'acollida que preveu i protocolitza tant les actuacions com els responsables de les mateixes.
- Equip de professionals al centre amb experiència i sensibilitat en l'atenció a l'alumnat nouvingut.
- Coordinació i suports: interns (equip docent i de cicles) i externs (serveis de suport ELIC, EAP, Inspecció, SE, administració local/Ajuntament)
- Serveis complementaris : Acollida matinal – Menjador Escolar
- Programa actiu d'atenció a la diversitat (desdoblaments, grups reduïts, atencions individualitzades,..)

Anàlisi DAFO

Es tracta d'una de les escoles de la ciutat d' EI i EP de dues línies.

El nombre total d'alumnes al centre és de 427 (136 a EI i 291 a EP).

El percentatge d'alumnat estranger i grups minoritaris (ètnia gitana) és del 40%

- **Oportunitats**

- Avançar en el treball per a l'establiment definitiu d'un Pla Educatiu d'Entorn.
- Aprofitament dels recursos facilitats per l'Ajuntament, Consell Comarcal; Serveis Educatius (sortides, teatre en anglès, municipi lector,...)
- Formació Permanent (Pla de formació de centre i Pla de formació de zona).
- Ampliació del centre i millora dels equipaments (a curt termini)
- Col·laboració i implicació de l'AMPA amb l'escola.
- Dotació de recursos per a la socialització i reutilització de llibres de text i material didàctic.
- PCEE: Implementació del Pla Català d'esport a l'Escola

BON APROFITAMENT

del

VII Simposi:

Llengua, educació i immigració

**Convivència intercultural i
educació antiracista**

Moltes gràcies!!!

Girona, 18 i 19 de novembre de 2010

OBJECTIU 3-

Detectar quins són els punts forts i quins els punts febles de l'atenció i intervenció educativa que s'ofereix a l'alumnat nouvingut, quins faciliten o dificulten la convivència i la integració gradual en la societat d'acollida.

Plantejar propostes de millora.

PUNTS FORTS

- Existència del recurs de l'AA:
Perquè facilita la interacció, la convivència, l'aprenentatge i la integració.
Permet treballar la llengua oral, fer un seguiment del currículum més personalitzat i una millor atenció individualitzada.
Per la relació de proximitat que s'estableix entre mestre i alumne que genera afecte i confiança.
- Disposar d'assessorament en la cerca i ús de recursos i estratègies diversificats.
- Disposar d'una normativa que regula el funcionament de l'aula, l'atenció a aquest alumnat i els PI (programes individualitzats).
- La dotació informàtica i de materials, Espai LIC,...
- Sensibilitat des de l'escola en els temes relacionats amb valors, convivència i interculturalitat com ara: diversitat, pobresa, respecte a la diferència...en el Projecte Educatiu, en el Projecte Curricular, i en el dia a dia de la vida del centre i en relació amb l'entorn i la comunitat educativa.
- PAT amb intervencions enriquidores de professionals experts externs al centre.
- Intervenció coordinada de l'equip directiu, docent, serveis educatius i inspecció davant qualsevol conflicte o situació.
- Grups reduïts per afavorir l'atenció a la diversitat i l'aprenentatge significatiu.
- Tutoria individualitzada gràcies a l'organització de tutories en petit grup.

PUNTS FEBLES

- Dificultat de coordinació amb la resta de professorat per problemes d'horari.
- Manca de mitjans, recursos i atenció perquè aquest alumnat pugui accedir a les noves tecnologies i al currículum fora de l'AA. Hi ha alumnes que tenen moltes dificultats per integrar-se a l'AO tant a nivell social com a nivell acadèmic.
- Insuficient material de les diverses cultures. No hi ha un material específic per a cada alumne. El tutor de l'AA ha d'acabar elaborant aquest material.
- Els alumnes s'agrupen i parlen la seva llengua en els moments d'esbarjo o quan es comuniquen entre ells.
- Poca o dèbil consciència i sensibilitat davant la dificultat que tenen aquests nens: per expressar-se, per interactuar, per integrar-se, per fer amics, etc. No sempre ho passen bé.
- L'AA no atén la totalitat d'alumnat nouvingut del centre (P3 a 2n).
- El canvi de residència de les famílies dificulta l'aprenentatge i la integració.
- L'absentisme, assistència irregular o retards en les entrades i/o incorporació de l'alumnat al centre, dificulten l'aprenentatge i la integració.
- Poca intervenció de l'alumnat nouvingut en activitats extraescolars complementàries i sortides.
- L'excés de documentació repetitiva que es demana al llarg del curs.

PROPOSTES DE MILLORA

- Vetllar per l'eficàcia de les coordinacions de tutors, professorat i AA. Establir calendari a l'inici de curs i fer-ne el seguiment.
- Conscienciar el professorat de l'esforç que fan aquests infants, de la seva tasca i responsabilitat com a professors vers aquest alumnat amb necessitats.
- Incloure activitats en el PAT en relació als tres eixos LIC per afavorir la convivència i l'educació intercultural.
- Fomentar la participació de famílies i alumnat en les activitats de l'AMPA i del municipi.
- Facilitar recursos econòmics per les activitats extraescolars i les sortides.
- Caldria contemplar l'aula d'acollida com a mínim per a tota la primària (també a CI) i poder intervenir també a educació infantil dins l'aula.
- Contemplar a nivell legal les necessitats educatives especials de tipus cultural i un repartiment més equitatiu entre tots els centres de la ciutat.
- Preparar un material variat perquè l'alumnat d'AA disposi individualment de recursos en absència del llibre de text. El/la tutor/a de l'AA no sempre abasta el volum de feina que això genera.

BON APROFITAMENT

del

VII Simposi:

Llengua, educació i immigració

**Convivència intercultural i
educació antiracista**

Moltes gràcies!!!

Girona, 18 i 19 de novembre de 2010